

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarivs Martini Lvtheri in Ionam Prophetam

Luther, Martin

Haganoæ, [15]26

VD16 B 3890

Ego sum hebræus, & Deum cœli timeo, qui fecit mare, & arida[m] &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35968

C O M M E N T A R I V S

rāsse, cum perfidus & in culpa esse possit. Verum
de his iam satis superq; dictum est.

Ego sum hebræus, & Deum cœli
timeo, qui fecit mare, & aridā &c.

Typos deplo-
rate cōscien-
tiæ.

Hic tandem erumpit confessio, in lucem efferens
peccatum. Sed & atrox illud inter Ionā, & mortem
certamē exurgit, et si quod maximum erat & durissi-
mum iam perpessus fit. Quanquām enim Ionas hinc
atq; hinc, tum ab ira diuina tum morte uehementissi-
me premebatur, ipsum tamen cor aliquanto lenius fa-
ciliū est, excusa graui peccatorum sarcina, ipsaq;
conscientia peccatorum confessione paulo laxior fa-
ciliū est. Quinetum ipsa fides tamet si ualde infirma
priores amoris, & spei flamas incipit concipere.
Siquidem uerissimum cœlorum, ac terræ opificem o-
mniumq; adeo rerum conditorem plane confitetur,
quod quidem haud quaquam uulgare est, & fidei &
perpetuae fœlicitatis exordium. Homo namq; con-
sciētiæ prorsus deploratae, sic pleno ore peccati fate-
ri nō potest, sed pertinaciter obmutescit, aut blasphem-
ia lingua in Deum impie debacchatur, nec aliam de
Deo opinionem aut fiduciam in animo concipit, aut
aliter de illo loquitur, quam quod de crudelissimo ty-
ranno aut Diabolo loqui, & cogitare pro more suo
solli

I N I O N A M

solitus est, uelitq; libenter arrepta fuga longe lateq;
ab eius conspectu discedere. Imò potius hoc præopta
ret, nūum prorsus esse Deum, ne illa sibi forent ab eo
perferenda. Sed & confessionis obliuiscitur, nec in-
genue quod turpiter, & flagitiōse admiserat, fate-
tur, adeo in omni angustia, absorptus atq; induratus
est, ut præter angustiā nil neq; sentiat nec uideat am-
plius, unum hoc cogitans, qui eādem ex humeris suis
commode queat excutere, et si omnes excutiendi co-
natus uideat frustra sumi, quandiu peccatum reti-
nuerit. Inde fit, ut perpetuo, & in peccatis, & in
morte absorpto percundum sit.

Quare omnium primum illud discimus quæ tan-
dem uera, & compendiosa sit uia ex omnibus diffi-
cultatibus, & angustijs emergendi, nimurum, ut præ
omnibus peccati habita ratione, illud actutum libera
confessione ingenue fateamur, qua quidem ratione erigēda sit cō
ilico difficultatis, & angustiæ periculū immunuitur. Quo pacto
Est enim cum primis auxilium cordi ferendum, quo
subleuato, totum corpus melius habebit, faciliusq; cu-
rabitur. Ita quoq; hominis primum conscientia a suo
pondere exoneranda est, qua curata, reliquæ difficul-
tates deinde deponentur cōmodius. In eiusmodi nāq;
rerum discrimine, adueniente diuina iracundia, semi-
per peccati angustia comite præsto est. Iam ubi sunt

C O M M E N T A R I V S

homines parum cordati , ei rei ordine præpostero se applicant, cū uidelicet relucto peccato saltem in angustiam oculos habent intentos , cogitantes sedulo, quā nam ab illa liberari queant. Et hac quidem inutili cogitatione dum parum promouent , desperatione debilitati succumbunt . Ad hunc itaque modum omni humana facit ratio , quæ gratiæ , & spiritui non nuntur . Vbi uero homines sunt cordati , illi longe alter huic rei semet attemperant , nimurum uersis a angustia sensibus peccatum cōtemplantur potissimum , ut illud confitendo à se abiificant , & si illis perpetua in moerore atq; angustia uersandum sit , ultro se pleniendos offerentes , ut hic Ionas facit . Porro omnium impiorum peculiaris hic mos est , ut tantum formidine poenæ teneantur solliciti , nulla habita ratione peccati , uelintq; libenter nunquam non impunit peccare , cuius uoti nunquam compotes fore existimo , præsertim cum peccatum semper quoq; poenam illi adhærentem secum adducere solet . Contra alii est piorum hominum natura , metuentium & curant habentium peccati , poenam uero negligentium , qui præoptarent potius in poena esse sine peccato , quam in peccato sine poena uiuere .

Cæterū quod hic Ionas dicit se timere Deum cari & terræ , ad Hebraici sermonis rationem dictum est .

D

Impij tantum
pœnā timēt.

INIONAM

Dei enim cultum, Dei timore uocant Hebræi, id quod
ex Esata manifeſte colligitur Capit. 29. Vbi inquit, Cultus Dei. &
timor.
Timuerunt me mandato hominum, hoc est, putant
a se me ualde coli mandatis hominum. Ionas enim
haec duo coniunctim effert, sum Hebreus, Deūq; cœ
li, & terræ timeo, et si ad hanc usque horam Deum
contempserit, eiq; minus obsequens extiterit. Pro-
inde ita uult dicere, Deos quidem alienos nō colo aut
honoro, sicut uos, & reliquæ gentes, sed unicum
illum, & uerum Deum cœli & terræ conditorem.
Atq; hoc nomine Ionæ peccatum, & dedecus tanto
erat grauius, cum ipse, qui ueri Dei cultor eq; san-
cto populo oriundus extiterat, gentilibus Idola co-
lentibus, deterior atque flagitiōſior reperitur, ut ob
sua flagitia gentiles quoq; extreme periclitarentur.
Cum tamen altâ multis peccatoribus, ob seruos Dei
latæ sint suppeditæ, ueluti regem Achab, & succeſ-
sores eius per Heliam, & Heliſcum ſæpen numero ad-
iutum eſſe legimus. Hic uero omnia ſunt inuersa.
Ilic mali bonorum probitate iuuantur, hic malis bo-
norum præſentia fraudi eſt. Et qui optimus fuerat
ſit deterrimus, & qui primus erat, poſtremus. Atq;
hoc eſt, quod tātopere Ionas ſua flagitia corām homi-
nibus fateri uerebatur. Quippe gentilibus nole-
bat uideri deterior, tametsi peior eſſe cōuincebatur.

D